

Riktlinjer

Socialpsykiatri

Torsby kommun

Antagen av socialnämnden
2016-03-08, § 25

Innehållsförteckning

Syfte och innehåll.....	3
1. I riktlinjerna behandlas inte	3
2. Kommunens ansvar enligt socialtjänstlagen (SoL)	3
2.1 Skälig levnadsnivå, livsföring i övrigt.....	3
2.2 Det egna ansvaret.....	2
2.3 Rätten till bistånd.....	4
Socialtjänstlagens syfte	4
3. Målgrupp för socialpsykiatri.....	5
4. Handläggning och dokumentation.....	6
4.1 Sekretess	7
4.2 Kommunisering av utredningar och delgivning av beslut.....	8
4.3 Överklagan.....	9
5. Insatser	9
5.1 Boendestöd.....	9
5.1.1 Verkställighet.....	9
5.1.2 Uppföljning.....	10
6. Boende 4 kap 1 § SoL	11
6.1.2 Bostad med särskild service, gruppboende	12
6.2 Korttidsboende.....	13
6.3 Anhörigstöd.....	13
6.4 Omprövning/uppföljning.....	13
7. Samverkan.....	13

Syfte och innehåll

Socialnämnden ska främja den enskildes möjlighet att leva ett självständigt liv med möjlighet att bo kvar hemma med bibehållen livskvalité. Syftet med riktlinjerna är rättsäkerhet och likabehandling när det gäller utredning, bedömning och tillgång till de insatser som erbjuds från socialtjänsten. I varje enskilt fall ska en individuell bedömning ske. Riktlinjerna ska ge handläggaren stöd och vägledning i arbetet.

Riktlinjerna syftar till att ge likartad service till alla, de skall vara ett komplement till de lagar och föreskrifter som finns och vara normgivande för insatsernas utformning och omfattning.

1. I riktlinjerna behandlas inte

Hemsjukvård, medicinska insatser och arbetsterapeutens insatser behandlas inte då dessa insatser inte är bistånd enligt socialtjänstlagen. I riktlinjerna behandlas inte heller insatser enligt LSS.

2. Kommunens ansvar enligt socialtjänstlagen (SoL)

Socialtjänstlagen är en ramlag som ger kommunen stor frihet att utforma verksamheten med utgångspunkt från lokala förutsättningar och behov.

Vissa begrepp och principer som ska vara vägledande för individuellt inriktade insatser framgår av lagstiftningen. Verksamheten ska bland annat präglas av en helhetssyn som beaktar individens totala situation och omgivning. Frivillighet och självbestämmande ska vara vägledande vid handläggning av ett enskilt ärende. Det innebär att det är den enskilde själv som bestämmer om han eller hon ska ta emot erbjudande om en viss insats. Till socialtjänstens uppgifter hör dock att på olika sätt försöka motivera den enskilde att ta emot hjälp eller en insats. Insatserna ska anpassas till den enskildes aktuella förutsättningar och behov.

Den enskilde som på grund av fysiska, psykiska, sociala och/eller existentiella behov behöver hjälp och stöd i den dagliga livsföringen och som inte själv kan tillgodose sina behov eller få dem

tillgodosedda på annat sätt har enligt socialtjänstlagens 4 kap 1§ rätt till bistånd för sin försörjning och för sin livsföring i övrigt.

2.1 Skälig levnadsnivå, livsföring i övrigt

Den enskilde ska genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Det innebär inte bara en lägsta nivåbestämning utan ger också uttryck för vilken form av insats, vård och stödformer som kan komma ifråga. Den generella nivån av skälig levnadsnivå förändras kontinuerligt av rättspraxis, det vill säga domar, föreskrifter och allmänna råd.

Begreppet livsföring i övrigt avser alla de behov som den enskilde kan ha för att tillförsäkras en skälig levnadsnivå. En individuellbedömning ska alltid göras för att utreda om det finns särskilda skäl att gå utanför riktlinjerna.

2.2 Det egna ansvaret

Socialförvaltningen får aldrig ta över ansvaret från den enskilde utan arbetet skall inriktas på att den enskilde i möjligaste mån behåller ansvaret eller tar tillbaka ansvaret över den egna situationen.

Insatserna skall stärka den enskildes förmåga till ett självständigt liv.

2.3 Rätten till bistånd

Socialtjänstlagen 4 kap 1§

Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sinförsörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt. Den enskilde skall genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå.

Beslut om bistånd enligt 4 kap 1§ Sol kan överklagas genom förvaltningsbesvär.

Socialtjänstlagens syfte

Syftet med socialtjänstlagen är att garantera enskilda människor det stöd som de är i behov av i de fall detta inte kan tillgodoses av dem själva eller någon annan. Det är ett uttryck för människans eget ansvar att klara sin egen livsföring men det är också ett uttryck för att samhället i vissa fall ska träda in med stöd när den enskilde har behov därav. Begreppet "för sin livsföring i övrigt" sammanfattar en lång rad olika behov av stöd och hjälp, service och omsorg.

Särskilda bestämmelser

SoL 5 kap 7 §

Socialnämnden skall verka för att människor som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring får möjlighet att delta i samhällets gemenskap och att leva som andra.

Socialnämnden skall medverka till att den enskilde får en meningsfull sysselsättning och får bo på ett sätt som är anpassat efter hans eller hennes behov av särskilt stöd.

Kommunen skall inrätta bostäder med särskild service för den som till följd av sådana svårigheter som avses i första stycket behöver ett sådant boende.

Sol 5 kap 8 §

Socialnämnden skall göra sig väl förtrogen med levnadsförhållandena i kommunen för människor med fysiska och psykiska funktionshinder samt i sin uppsökande verksamhet upplysa om socialtjänstens verksamhet på dessa områden.

Kommunen skall planera sina insatser för människor med fysiska och psykiska funktionshinder. I planeringen skall kommunen samverka med landstinget samt andra samhällsorgan och organisationer.

Sol 5 kap 8 a §

Ingå överenskommelse med landstinget om ett samarbete ifråga om personer med psykisk funktionsnedsättning.

3. Målgrupp för socialpsykiatri

Nationell psykiatrisamordning definierar målgruppen enligt följande:

”En person har ett psykiskt funktionshinder om han eller hon har väsentliga svårigheter med att utföra aktiviteter på viktiga livsområden och dessa begränsningar har funnits eller kan antas komma att beså under en längre tid. Svårigheterna ska vara en konsekvens av psykisk störning.”

En svårighet kan för den enskilde vara väsentlig om den drabbar individens delaktighet på ett livsområde som är betydelsefullt för honom eller henne även om denna svårighet utifrån sett kan te sig som relativt lindrig. Begreppet ”längre tid” avser enligt Nationell psykiatrisamordning en minst årslång historia av påtaglig aktivitetsbegränsning eller som en prognostisk bedömning om förutsedd sådan. I Torsby Kommun handläggs ansökningar från personer med psykisk funktionsnedsättning mellan 18 och 64 år av socialpsykiatrin. En person kan ha fortsatt behov av socialpsykiatriska insatser efter 64 år och vård- och omsorg bör kunna köpa insatser från socialpsykiatrins utförare eller alternativt bli handledda för personer som fyllt 65 år. Detta gäller under förutsättning att den enskilds behov kan tillgodoses inom insatsen.

Personer med psykiska funktionshinder som är 18 år och äldre och som på grund av sin psykiska störning har en funktionsnedsättning som är så omfattande att de har svårt att klara det dagliga livet och därför har behov av vård-, stöd- och/eller omsorgsinsatser. (Socialstyrelsen)

Följande tillstånd ingår inte i de psykiska störningar som enligt definitionen kan ge konsekvensen psykisk funktionshinder:

- missbruk/beroende av alkohol eller andra droger (utan psykiatrisk samsjuklighet)
- psykisk utvecklingsstörning (utan samtidigt annan psykisk störning)
- psykiatriska tillstånd som i sin definition är av kortvarig eller övergående natur, exempelvis diagnosen Akut stressyndrom/Anpassningsstörning
- demenssjukdomar, som exempelvis Alzheimers sjukdom (utan annan samtidig psykisk sjukdom).

Barnperspektivet

Vid all handläggning och utförande av insatser ska barnets bästa tas i beaktan. Barnperspektivet ska genomsyra all verksamhet. I en del familjer finns barn som behöver stöd när föräldern inte orkar eller behöver vård. Det är viktigt att särskilt uppmärksamma situationen för barn till personer med psykisk funktionsnedsättning och hitta samarbetsformer med andra områden inom socialtjänsten, myndigheter och organisationer för att ge barnen och familjerna lämpligt stöd.

4. Handläggning och dokumentation

Ansökan

Ansökan görs av den enskilde eller god man/förvaltare, muntligt eller skriftligt med hjälp av handläggaren om det behövs. Den sökande har alltid rätt att få sin ansökan prövad och att få ett skriftligt beslut. Beslutet kan resultera i bifall eller avslag, helt eller delvis.

I samband med att handläggaren tar emot ansökan görs en kontroll att den sökande har en vistelseadress inom kommunen. Bestämmelser om vilken kommun som ansvarar för stöd och hjälp har införts i socialtjänstlagen 2 kap. Läs mer i SKL:s cirkulär 11:29

"Ansvarsfördelning mellan bosättningskommunen och vistelsekommun"

Förvaltningslagen

All handläggning ska utgå ifrån förvaltningslagens bestämmelser. Lagen anger rättigheter och skyldigheter för myndigheten och enskilda, samt innehåller regler om överklagande. Det finns en allmän serviceskyldighet vilket innebär att socialtjänsten ska lämna upplysningar, vägledning, råd och annan hjälp till enskilda i frågor som rör verksamhetsområdet.

Syftet med förvaltningslagen är att genomföra och främja god förvaltning samt rättsskydd i förvaltningsärenden. Lagens syfte är också att främja kvalitet och gott resultat ifråga om den service förvaltningen tillhandahåller.

4.1 Sekretess

Inom socialförvaltningen gäller omvänt skaderekvisit d.v.s. sekretess råder för uppgifter om enskilds personliga förhållanden om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon honom närstående lider men (26 kap Offentlighets- och sekretesslagen, 2009:4).

Sekretessen gäller dock inte beslut om omhändertagande, beslut om vård utan samtycke, beslut om sluten ungdomsvård, beslut i ärenden om klagomål mot kommunal hälso- och sjukvård eller dess personal eller beslut i ärenden enligt 8 kap. patientsäkerhetslagen.

Sekretess gäller för alla anställda vid en myndighet, men också för uppdragstagare, förtroendevalda och andra likställda.

Möjlighet att bryta sekretess (sekretessbrytande bestämmelser) regleras i 8-10 §§ offentlighets- och sekretesslagen 2009:4.

Handläggning/Utredning

Vid all handläggning ska stor vikt läggas vid den enskildes rätt till delaktighet, inflytande och självbestämmande. Utredningen ska vara tillräckligt omfattande för att ge ett tillfredsställande underlag för beslut, men inte vara mer genomgripande än vad som är nödvändigt för utredningens syfte. Utredning och bedömning ska utföras i samråd med den som söker insatsen och bygga på en helhetssyn.

Målsättningen är att handläggare tagit kontakt och påbörjar utredningen med den som ansökt inom en vecka efter att ansökan kommit in. Vid behov ska tolk användas. Den grundläggande principen är att utredning alltid ska genomföras med den enskildes samtycke.

Varje bedömning görs utifrån en individuell prövning. Individuell prövning innebär att en utredning och bedömning av den sociala situationen och behovet av stödinsatser utifrån funktionshindret görs. Hänsyn tas till vilket övrigt samhällsstöd som ges samt kravet på skälig levnadsnivå (SoL).

Journalanteckningar

Handläggningen av ett ärende ska dokumenteras fortlöpande (SOF 2006:5 5 kap 1§). Alla uppgifter som kan vara av betydelse för handläggningen av ett ärende bör utan oskäligt dröjsmål dokumenteras och föras till personakten. Dokumentationen måste vara så omfattande att en ny handläggare vid behov kan slutföra utredningen på ett för parterna tillfredsställande sätt (JO beslut 4 mars 1993, dnr 2139-1992).

4.2 KommunikERING av utredningar och delgivning av beslut

Kommunicering av utredningar enligt Sol 11:1

Kravet på kommunikering i 17 § förvaltningslagen (FL) innebär att en myndighet inte får avgöra ett ärende som avser myndighetsutövning mot enskild utan att den som är sökande, klagande eller annan part har underrättats om uppgifter som tillförts ärendet av någon annan. Det faktum att den enskilde får ta del av underlaget för beslut i samband med att han eller hon underrättas om beslut uppfyller inte lagens bestämmelser om kommunikering. (Handläggning och dokumentation inom socialtjänsten, Socialstyrelsen)

Om alla uppgifter i utredningen har lämnats av den enskilde behöver ingen kommunikering ske innan nämnden fattar beslut i ärendet. Det kan ändå finnas skäl att vid t.ex. omfattande utredningar kommunicera utredningsmaterialet med den enskilde för att försäkra sig om att de uppgifter som han eller hon har lämnat är korrekt uppfattade. I tveksamma fall är det bättre att kommunicera utredningsmaterialet än att låta bli (JO 1994/95 s. 387)

Kommunicering kan ske muntligen, genom vanligt brev, genom delgivning eller på annat sätt (17 § andra stycket FL). Det räcker inte med att parten får ett meddelande om sin rätt att ta del av materialet (Prop. 1971:30 s.465). Nämnden måste också klargöra för den enskilde att det är fråga om kommunikering enligt 17 § FL (Prop. 1971:30 s. 468).

Vid kommunikering bör nämnden tydligt ange en tidpunkt när yttrandet senast ska lämnas. Den bör anges så att det framgår att svarsfristen går ut en bestämd dag och inte ett visst antal dagar efter mottagandet av ett vanligt brev. Tidsfristen för skäligt rådrum måste kunna variera beroende på omständigheterna i det enskilda fallet. I förarbeten till den ursprungliga förvaltningslagen anges fem dagar som en minimitid oberoende av ärendets art (JO 2001/02 s.167)

Delgivning av beslut

Om den enskilde får precis vad han eller hon har ansökt om skall beslutet delges muntligen (vid personligt besök eller per telefon) samt erbjudas den enskilde skriftligen. Kommunikeringen skall

antecknas i journal. Det skall framgå när delgivning skett samt hur delgivningen skett och lagrum (17 § FL).

Avslagsbeslut skall delges skriftligen (och vid behov också muntligen). Besvärshänvisning skall skickas.

Delgivningen skall antecknas i journal. Det skall framgå när delgivningen skett samt hur den skett och lagrum (17 § FL).

4.3 Överklagan

När den enskilde underrättas om ett beslut som går att överklaga och som helt eller delvis har gått den enskilde emot är nämnden skyldig att informera den enskilde om hur beslutet kan överklagas (21 § FL), och eventuellt vara den enskilde behjälplig.

Efter prövning om överklagandet inkommit i rätt tid (24 § FL) d.v.s. inom tre veckor från den dag då klagande fick del av beslutet lämnas det till förvaltningsdomstol tillsammans med övriga handlingar i ärendet (25 § FL).

Handläggaren är ansvarig för att skriva eventuellt yttrande till förvaltningsrätten.

5. Insatser

En insats är något som den enskilde är berättigad till enligt beslut av socialnämnden eller annan kommunal nämnd.

5.1 Boendestöd

Boendestöd beviljas som individuellt behovsprövat bistånd enligt SoL 4 kap 1§ till personer som tillhör målgruppen. Syftet med boendestöd är att ge ett socialt och pedagogiskt stöd till personer med psykiska funktionshinder för att underlätta för den enskilde att hantera sin vardag. Insatsen syftar till att ge personer med psykisk funktionsnedsättning ett fungerande vardagsliv och på sikt ett självständigt liv. Insatsen utformas individuellt och kan omfatta aktiviteter både i och utanför hemmet. Exempel på stödinsatser kan vara att städa, göra inköp, laga mat och sköta sin personliga hygien samt skapa rutiner i vardagen tillsammans med omsorgstagaren. I inledningsskedet kan också stödet innefatta enklare hushållsekonomi och initiera ansökan om god man vid behov. Stöd vid möte med olika myndigheter.

Avgränsning: för att bli beviljad boendestöd krävs delaktighet till minst hälften. Behandlande samtal är landstingets ansvar.

5.1.1 Verkställighet

Utredning och beslut lämnas över till ansvarig områdeschef. Beslut om boendestöd tidsbegränsas upp till ett år. Insatsen planeras i samråd med omsorgstagaren, antal besök/vecka skrivs av boendestödjare och den enskilde i genomförandeplanen.

5.1.2 Uppföljning

Insatsen följs upp genom genomförandeplanen var 6:e månad. Beslutet omprövas minst en gång per år.

5.2 Kontaktperson 4 kap 1 § SoL

Syftet med insatsen är att den ska tillförsäkra den enskilde jämlikhet och delaktighet i samhällslivet och stärka dennes möjlighet att leva ett självständigt liv. Kontaktpersonens viktigaste funktion är att vara en medmänniska med uppgift att bryta isolering genom samvaro samt hjälp till fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter. Insatsen är främst tänkt för personer som saknar eller har ett glest nätverk.

5.2.1 Verkställighet

Utredning och beslut lämnas till ansvarig områdeschef. Insatsen planeras i samråd med omsorgstagaren. Aktiviteterna utförs i närområdet. Anhöriga och släktingar till den som har beviljats insatsen ska inte ges uppdraget som kontaktperson. Den enskilde betalar egna eventuella kostnader som uppkommer i samband med aktivitet.

5.2.2 Uppföljning

Beslutet följs upp var 6:e månad och omprövas minst en gång per år.

5.3 Ledsagarservice 4 kap 1 § SoL

Ledsagning syftar till att bryta isolering och öka möjligheten till aktiviteter utanför hemmet. Ledsagning kan ingå som del i ett beslut om boendestöd eller beviljas som en enskild insats. Ledsagarservice kan beslutas vid enstaka tillfällen, i antal timmar per kalendermånad eller per 6 månaders period.

5.3.1 Verkställighet

Utredning och beslut lämnas till ansvarig områdeschef. Insatsen planeras tillsammans med omsorgstagaren. Den som har ledsagning betalar sina egna eventuella utgifter i samband med ledsagning och eventuellt utgifter som kan uppkomma för ledsagaren.

5.3.2 Uppföljning

Beslutet följs upp var 6:e månad och omprövas minst en gång per år.

5.4 Sysselsättning 4 kap 1 § SoL

Enligt socialtjänstlagen 5 kap 7 § ska socialnämnden medverka till att människor som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring får en meningsfull sysselsättning.

Daglig sysselsättning syftar till att bryta social isolering, skapa struktur i vardagen, stödja och stimulera till meningsfulla aktiviteter och utöka sociala nätverk. Daglig sysselsättning beviljas till personer som tillhör målgruppen efter individuella behov.

5.4.1 Verkställighet

Utredning och beslut lämnas till ansvarig områdeschef. Insatsen planeras i samråd med omsorgstagaren.

5.4.2 Uppföljning

Beslutet följs upp var 6:e månad och omprövas minst en gång per år.

6. Boende 4 kap 1 § SoL

Olika boendeformer

Enligt 5 kap 7 § SoL ska socialnämnden

6.1 Bostad med särskild service

En bostad med särskild service är ett permanent heldygnsboende enligt SoL 5 kap 7 §. Bostäder med särskild service enligt SoL skall erbjuda en god hälso- och sjukvård upp till sjuksköterska enligt hemsjukvårdsavtalet.

Enligt socialtjänstlagen 5 kap 7 § ska socialnämnden medverka till att människor som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring får bo på ett sätt som är anpassat efter hans eller hennes behov av särskilt stöd. Kommunen ska inrätta bostäder med särskild service för dem som till följd av funktionshinder behöver ett sådant boende.

Bostad med särskild service innebär ett boende med stöd och omvårdnad, samt hälso- och sjukvårdande insatser till och med sjuksköterskenivå utifrån den enskildes behov. Boendet ger samtliga hjälp/stöd insatser, som den enskilde behöver i det dagliga livet.

Stödet ska anpassas efter den enskildes individuella behov och önskemål, samt kontinuerligt anpassas efter personens aktuella situation inom viktiga livsområden som boende, studier, arbete, sysselsättning, social gemenskap, relationer och fritid. Personalen ska aktivt arbeta för att upptäcka, stödja och utveckla den enskildes resurser, ge den enskilde förutsättningar till goda livsvillkor och att aktivt hantera sitt vardagsliv.

Beslut om bostad med särskild service fattas enligt SoL 4 kap 1§. Beslut om bostad med särskild service tidsbegränsas till ett år och följs upp i god tid innan beslutet går ut.

6.1.2 Bostad med särskild service, gruppboende

Egna lägenheter i direkt anslutning till gemensamhetsutrymmen och personal dygnet runt.

Vägledande kriterier för att bevilja bostad med särskild service med verkställighet i form av gruppboende:

Bostad med särskild service verkställs i form av gruppboende om den enskilde har ett omfattande tillsyns- och stödbehov, större delen av dagen. Den enskilde ska ha så stora svårigheter att klara vardagliga funktioner att boendestöd inte är tillräckligt.

Stödbehovet kan se olika ut, alltifrån bristande förmåga till att be om hjälp, till rena omvårdande insatser.

Bostad med särskild service, trapphusboende

Ett trapphusboende innebär att flera lägenheter ligger i nära anslutning till en gemensamhetslokal där personal finns tillgänglig större delen av dagen.

Vägledande kriterier för att bevilja bostad med särskild service med verkställighet i form av trapphusboende:

Beslut om bostad med särskild service verkställs i form av trapphusboende då personer har behov av att på ett enkelt sätt kunna ta kontakt med personal. Det kan t.ex. bero på att behovet av personalstöd varierar över tid. Den enskilde skall ha så stora svårigheter att klara vardagliga funktioner att boendestöd inte är tillräckligt.

6.2 Korttidsboende

Med korttidsboende avses tillfälligt boende i särskild boendeform.

Behovet av plats på korttidsboende kan bottna i försämring på grund av psykisk sjukdom där ett ökat stöd under kortare tid kan vara nödvändigt för att undvika psykiatrisk slutenvård.

Korttidsboende kan t.ex. erbjudas personer som har ett tillfälligt ökat omvårdnadsbehov som inte kan tillgodoses i hemmet med boendestöd.

6.3 Anhörigstöd

Enligt 5 kap 10§ SoL skall socialnämnden erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående som har funktionshinder.

Anhörigstöd är en öppen insats, som inte kräver biståndsbeslut.

Aktiv information bör ges om anhörigstöd till personer i målgruppen. Anhörigstöd är kostnadsfritt.

6.4 Omprövning/uppföljning

När beslut är tidsbegränsade är nämnden ansvarig för att följa upp insatsen och att se till att det fattas ett nytt beslut i god tid innan det tidigare beslutet upphör att gälla. Det är inte godtagbart att den enskilde får besked om fortsatta insatser långt efter att beslutet upphört att gälla och inte heller att insatsen fortsätter utan giltigt beslut (JO 2003/04 s.324)

Det är viktigt för den enskildes rättssäkerhet att insatsen följs upp så länge den pågår. Det är viktigt att uppföljning sker systematiskt och att den bygger både på samtal med såväl den enskilde som med verksamheten.

7. Samverkan

Väl utvecklad samverkan med andra myndigheter och samarbetspartners ska eftersträvas och ske utifrån den enskildes behov.

Enligt 5 kap 8 a§ Sol och 8 a § HSL ska kommunen ingå en överenskommelse med landstinget om samarbete gällande personer med psykisk funktionsnedsättning. En övergripande

överenskommelse tecknad av Region Värmland mellan landstinget i Värmland och Värmlands kommuner finns. En handlingsplan gällande Samordnad Individuell Plan som baseras på överenskommelsen finns också.

Enligt 7 § SoL gäller att när den enskilde har behov av insatser både från socialtjänsten och från hälso- och sjukvården ska kommunen tillsammans med landstinget upprätta en samordnad individuell plan (SIP). Planen ska upprättas om den enskilde, kommunen eller landstinget bedömer att den behövs för att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda, och om den enskilde samtycker till att den upprättas. Arbetet med planen ska påbörjas utan dröjsmål.

Planen ska upprättas tillsammans med den enskilde. Närstående ska ges möjlighet att delta i arbetet med planen, om det är lämpligt och den enskilde inte motsätter sig det.

Av planen ska det framgå

1. vilka insatser som behövs,
2. vilka insatser respektive huvudman ska svara för,
3. vilka åtgärder som vidtas av någon annan än kommunen eller landstinget, och
4. vem av huvudmännen som ska ha det övergripande ansvaret för planen. Lag (2009:981).

I kommunen finns vård- och stödsamordnare som kan användas om en samordnad individuell plan (SIP) upprättats men önskat resultat inte uppnåtts. Kontakt med vård och stödsamordnare tas av socialsekreterare efter överenskommelse med den enskilde. Den enskilde lämnar en förfrågan om vård och stödsamordning. Vård och stödsamordnarna kan också kontaktas i konsultativt syfte. Socialsekreteraren fattar inget biståndsbeslut.